

Budgetskrivelse 2024

Grundskolenämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Utbildningsnämndernas gemensamma arbete för en likvärdig utbildning.....	4
Grundskoleverksamheten i Malmö i nationell jämförelse	5
Förändringar i omvärlden	9
Beslut, händelser och förändringar i omvärlden	9
Förändrade demografiska förutsättningar	9
Nationella beslut som påverkar nämndens uppdrag.....	9
Kommunala beslut som påverkar nämndens uppdrag.....	12
Behov av förändringar i Malmö stad som helhet	13
Förändring och utveckling av nämndens verksamhet.....	14
Generellt inför budget 2024	14
Systematiskt kvalitetsarbete för högre måluppfyllelse.....	14
Säkra kompetensförsörjningen och en god arbetsmiljö	16
Lokalplanering och skolplacering utifrån den demografiska utvecklingen.....	17
Skapa stödjande digitala strukturer.....	20
Kommunbidrag	21
Riktade statsbidrag och övriga bidrag	25
Begäran om investeringsram.....	27
Investeringsram	27

Sammanfattning

Grundskolenämndens ansvarar för kommunal förskoleklass, grundskola, grundsärskola och fritidshem. Verksamheten omfattar ungefär 42 000 elever. Dessa elever ska ha en skolplats, behöriga lärare i alla ämnen och en stimulerande lärmiljö som gynnar elevens lärande och utveckling. Att åstadkomma det för varje elev är grundskolenämndens uppdrag.

Flera av nämndens största utmaningar kräver ett långsiktigt arbete. I enlighet med nationella styrdokument bedriver grundskoleförvaltningen ett kontinuerligt, systematiskt kvalitetsarbete. Inom ramen för det pågår utvecklingsarbete i form av prioriterade åtaganden, som rör några av verksamhetens största utmaningar. Just nu bedrivs åtagandearbetet inom områdena kompetensförsörjning, matematik, svenska som andraspråk och tillgänglig lärmiljö. Det flesta av dessa åtaganden kommer att fortsätta under 2024 och kommande år.

Inför 2024 ser nämnden något förändrade demografiska förutsättningar. Elevantalet har ökat kraftigt under de senaste åren, vilket medfört en kraftig förtätning på många skolor. Inför 2024 ses en fortsatt ökning, men därefter prognostiseras nu en minskning av antalet grundskoleelever. Samtidigt ser nämnden ett ökat behov av högspecialiserade verksamheter. Sammantaget påverkar det arbetet med lokal- och kapacitetsplanering, inte minst då högspecialiserade verksamheter kräver anpassade lokaler.

Uppdraget i skolförfattningarna tar inte hänsyn till elevernas hemförhållanden och förutsättningar utan ställer samma krav på alla skolhuvudmän för alla elever - alla elever ska nå utbildningens mål och utvecklas så långt som möjligt. Nämnden fokuserar därför medvetet på att vid resursfördelning prioritera den elevnära verksamheten. Inför budget 2024 finns det ett generellt behov av att se över resursfördelningen. Det görs utifrån målbilden att värna klassrumsundervisningen, fritidshemsverksamheten och elevhälsan.

Utbildningsnämndernas gemensamma arbete för en likvärdig utbildning

Utbildningsnämnderna i Malmö arbetar för en likvärdig utbildning med hög kvalitet som stärker barns, elevers och vuxnas förutsättningar för det livslånga lärandet och för generellt goda möjligheter livet igenom. Av avgörande betydelse är att barn och elever tidigt ges förutsättningar att utveckla grundläggande förmågor och färdigheter för att klara förväntningarna i hela utbildningssystemet. Det grundläggs tidigt genom trygg omsorg och stimulerandelärmiljöer som ger barn möjligheter att utvecklas och bygga strategier för att kunna tillgodogöra sig den vidare utbildningen.

Vägen till en gymnasieexamen grundläggs i förskola och grundskola. Utbildningsnämndernas arbete att öka andelen elever som fullföljer en gymnasieutbildning inom fyra år samt att främja en god etablering av nyanlända med fokus på svenska språket bidrar till att öka skyddsfaktorerna och minska riskfaktorerna för barn och elever.

För att alla elever ska nå utbildningens mål krävs det att Malmös förskolor och skolor arbetar med det kompensatoriska uppdraget genom bland annat arbeta med tillgängliga lärmiljöer, extra anpassningar och särskilt stöd. För att öka Malmöbornas möjligheter till självförsörjning och för att möta en föränderlig arbetsmarknad krävs en flexibel vuxenutbildning.

Uppdraget att rusta alla barn och elever med en god språklig förmåga är avgörande för både nuvarande och framtida möjligheter till utbildning och arbete. Arbetet med sammanhållna övergångar för barn och elever genom utbildningssystemet kräver en välutvecklad digital infrastruktur för informationsutbyte och andra samverkansformer. Stärkta processer för övergångar mellan skolformer omfattar också elevhälsa och är avgörande för att underlätta individens resa genom systemet. Vidare arbetar utbildningsnämnderna tillsammans med att förebygga psykisk ohälsa för att stärka barn, elever och vuxna. Det främjar på sikt högre närvaro och ger därmed ökade förutsättningar att nå utbildningens mål.

En god kompetensförsörjning är en viktig förutsättning för att ge barn och elever likvärdig utbildning. I sin roll som arbetsgivare behöver utbildningsnämnderna säkerställa möjligheter för kompetensutveckling och livslångt lärande för alla medarbetare. Som samverkanspartner till lärosäten och andra aktörer inom utbildningssystemet arbetar nämnderna med att vidareutveckla en kvalitetssäkrad organisation för verksamhetsförlagd utbildning och arbetsplatsförlagt lärande.

Arbetet med att öka barns och elevers kunskaper om olika valmöjligheter i sin utbildning börjar i förskolan och fortsätter genom hela utbildningssystemet. För de yngre barnen och eleverna är det kompensatoriska uppdraget att möta varje barn utifrån hans förutsättningar och behov viktigt. För äldre elever och vuxna är en annan viktig faktor förstärkt och kvalitetssäkrad studie- och yrkesvägledning med god kunskap om arbetsmarknad. Samverkan mellan nämnderna är avgörande för att öka barns och elevers kunskaper om olika utbildningsmöjligheter och att öka yrkesprogrammets attraktivitet.

Grundskoleverksamheten i Malmö i nationell jämförelse

Kostnadsutveckling för Malmös skolor jämfört med andra

Malmös kostnadsutveckling har ökat med 13,8 % mellan 2017 och 2021, vilket är högre än den genomsnittliga utvecklingen för kommunerna som är 11,7 %. Malmö ligger högre än genomsnittskommunen men lägre än Göteborg och storstadskommunerna. Av de tre storstadskommunerna är Malmös kostnader per elev lägst.

Kostnad för kommunal grundskola åk 1-9, kr/elev	2017	2018	2019	2020	2021
Alla kommuner (ovägt medel)	111 685	116 020	118 831	121 068	124 800
Göteborg	126 793	133 851	134 176	129 130	135 780
Kommuner med fler än 200 000 invånare (ovägt medel)	115 724	120 846	124 737	123 742	127 905
Malmö	111 413	115 104	121 511	124 376	126 790

Kostnad kommunal grundskola åk 1 - 9, kr/elev (U15008). I statistiken ingår kostnader för lokaler, inventarier, måltider, elevhälsa, undervisning, lärverktyg, utrustning och skolbibliotek, övriga kostnader, till exempel SYV-verksamhet. Skolskjuts ingår inte. Källa: SCB

Malmös elever har högre meritvärde än kommungenomsnittet

Malmös skolors meritvärde 2022 – 228,6 – var högre än det genomsnittliga meritvärdet i Sverige men under storstädernas genomsnitt. Kostnaden per betygspoäng är lägre i Malmös kommunala skolor jämfört med genomsnittet i landet och genomsnittet i storstäderna. SKR och SCB har tagit fram ett utvecklingsnyckeltal där hänsyn tas till kommunens socioekonomiska struktur i jämförelse mot faktiskt meritvärde. Malmös meritvärde 2022 var 9,9 poäng högre än förväntat utifrån tillgängliga resurser.

I tabellerna nedan visas meritvärden för kommunala skolor och avvikelse från förväntat meritvärde.

Elever i åk 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	2018	2019	2020	2021	2022
Alla kommuner (ovägt medel)	217,7	218,4	219,6	220,4	217,1
Göteborg	215,7	217,5	219,9	220,2	220,5
Kommuner med fler än 200 000 invånare (ovägt medel)	227,8	229,7	232,3	233,2	232,4
Malmö	220,9	219,4	224,6	229,8	228,6

Elever i åk 9 genomsnittligt meritvärde avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor, meritvärdespoäng	2018	2019	2020	2021	2022
Alla kommuner (ovägt medel)	-2,5	-2,7	-3,1	-3,9	-4
Göteborg	-6,8	-4,3	-4	-6,0	-6,1
Kommuner med fler än 200 000 invånare (ovägt medel)	3,0	3,6	5,4	3,7	3,7
Malmö	8,5	4,7	8,3	9,9	9,9

Detta är ett utvecklingsnyckeltal, se frågor och svar på kolada.se för mer information. Modellberäknade värden för genomsnittligt meritvärde har tagits fram av SKR i en regressionsmodell där kommunerna jämförs med övriga kommuner och där hänsyn tagits till behov av ekonomiskt bistånd, nyinvandrade elever (0–4 år), föräldrars utbildningsnivå, kön samt fr.o.m. 2018 andel elever med okänd bakgrund. Avser elever i kommunala skolor i kommunen oavsett var de är folkbokförda. Källa: SKR och SCB.

Malmö sätter resurserna i klassrummet

En viktig orsak till grundskoleförvaltningen ligger högre än förväntat meritvärde är att förvaltningen har koncentrerat största möjliga resurser till skolorna så att de kan användas i arbetet närmast eleverna. Tabellen nedan visar utvecklingen av resurserna som har använts för undervisning.

Kostnad för undervisning i kommunal grundskola åk 1-9. kr/elev	2017	2018	2019	2020	2021
Alla kommuner (ovägt medel)	61 623	64 366	66 419	67 901	69 987
Göteborg	75 083	83 528	82 195	74 013	74 799
Kommuner med fler än 200 000 invånare (ovägt medel)	65 264	67 963	72 887	70 603	71 435
Malmö	67 344	71 116	75 040	75 894	77 471

Källa: SCB

Resurserna som används till undervisning har ökat med 13,6 % för genomsnittskommunen och med 15 % för Malmö mellan åren 2017 och 2021. Det kan jämföras med att Malmös kostnader har ökat med 13,8 % under motsvarande period. En allt större andel av förvaltningens totala resurser läggs på undervisning.

Sammanfattningsvis har Malmös skolor bedrivit skolverksamheten på ett allt mer effektivt sätt med ett elevresultat som överträffat det förväntade med hänsyn till Malmös socioekonomiska struktur. En del av förklaringen till resultatförbättringen antas vara att en större del resurserna har riktats till undervisning.

Elevhälsa

Tabellen nedan visar kostnaden för kommunal elevhälsa i jämförelse med andra kommuner.

Kostnad elevhälsa - kommunal grundskola åk 1-9, kr/elev	2017	2018	2019	2020	2021
Alla kommuner (ovägt medel)	3 571	3 802	4 118	4 279	4 584
Göteborg	4 376	4 633	4 884	5 128	5 798
Kommuner med fler än 200 000 invånare (ovägt medel)	3 372	3 549	3 568	3 867	4 405
Malmö	3 241	3 075	2 905	3 529	4 670

Källa: SCB

Resurserna som används till elevhälsa har ökat med 44 % mellan åren 2017 och 2021.

Elevantalet i grundsärskolan ökar

Under senare år har grundskoleförvaltningen sett ett ökat antal elever i grundsärskolan. Ökningen har skett i alla kategorier.

Nedanstående tabell visar utvecklingen av andelen elever i grundsärskola 2017 - 2022 för Malmö och några jämförande kommuner. Tabellen visar att andelen har ökat över tid i såväl Malmö som för andra kommuner.

Elever i grundsärskola, hemkommun, andel (%)	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Alla kommuner (ovägt medel)	1,0	1,0	1,1	1,2	1,0	1,1
Göteborg	1,0	1,0	1,1	1,3	1,2	1,2
Kommuner med fler än 200 000 invånare (ovägt medel)	0,9	0,9	1,0	1,1	1,1	1,2
Malmö	0,9	0,9	1,0	1,1	1,1	1,2

Antal inskrivna elever i grundsärskola (förskoleklass och år 1 - 10, tidigare "obligatorisk sarskola") dividerat med antal elever grundskola (f-9), sarskola (f-10) och specialskola (f-9) grupperat på hemkommun. Uppgiften avser läsår, mätt 15/10. Källa: SCB och Skolverket.

Malmö har en större andel nyanlända elever än riket

Under de senaste två åren har grundskoleförvaltningen skrivit in, kartlagt och introducerat 600 - 700, innan dess drygt 1 000, nyanlända elever årligen. Malmö skiljer sig från den genomsnittliga kommunen i Sverige och storstäderna genom en större andel nyanvandrade elever och elever med utländsk bakgrund.

Andelen har precis som för övriga minskat, men Malmö ligger fortfarande högre än övriga kommuner.

Den högre andelen nyinvandrade elever kräver att en större andel av resurserna används för stöd till eleverna i form av till exempel modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål.

Nyinvandrade och elever med okänd bakgrund i kommunal grundskola åk 1-9, andel (%)	2017	2018	2019	2020	2020	2021
Alla kommuner (ovägt medel)	9,8	9,2	8,4	7	5,3	4,8
Göteborg	7,6	8,2	7,5	6,7	5,7	5,7
Kommuner med fler än 200 000 invånare (ovägt medel)	7,8	8,3	8,2	7,3	6,1	5,7
Malmö	10,6	11,0	10,8	10	8,3	7,3

Nyinvandrade elever i grundskola år 1 - 9, hemkommun, andel (%) (N15901)

Antal nyinvandrade elever folkbokförda i kommunen inskrivna i grundskolan dividerat med antal elever folkbokförda i kommunen inskrivna i grundskolan. Nyinvandrade är elever som har kommit till Sverige under de senaste 4 åren. De har inte bott i Sverige eller gått i svensk skola tidigare.

Utländsk bakgrund bland elever i åk 1-9, kommunala skolor, andel (%)	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Alla kommuner (ovägt medel)	22	22	23	23	23	23
Göteborg	36	37	36	36	37	38
Kommuner med fler än 200 000 invånare (ovägt medel)	35	36	36	36	36	37
Malmö	52	52	52	52	52	52

Förändringar i omvärlden

Här besvarar nämnden följande frågeställningar:

- Vilka viktiga beslut, händelser och förändringar i omvärlden förväntas påverka nämnden under 2024 och framåt och på vilket sätt?
- Vilka förändringar ser nämnden behov av i Malmö stad som helhet som skulle möjliggöra förbättringar i den egna verksamheten? Hur kan nämnden bidra till att underlätta måluppfyllelsen och/ eller minska nettokostnaderna för Malmö stad som helhet?

Beslut, händelser och förändringar i omvärlden

Förändrade demografiska förutsättningar

Elevantalet kommer att minska i närtid

Grundskoleförvaltningen ser en fortsatt ökning inför 2024 av antalet individer i åldersgruppen 6 - 15 år, men efter 2024 och framåt kommer antalet individer att minska fram till och med 2032. Antalet folkbokförda elever beräknas minska med ca 440 under de kommande fem åren. Utöver folkbokförda elever beräknas att det tillkommer cirka 50 - 100 asylsökande årligen.

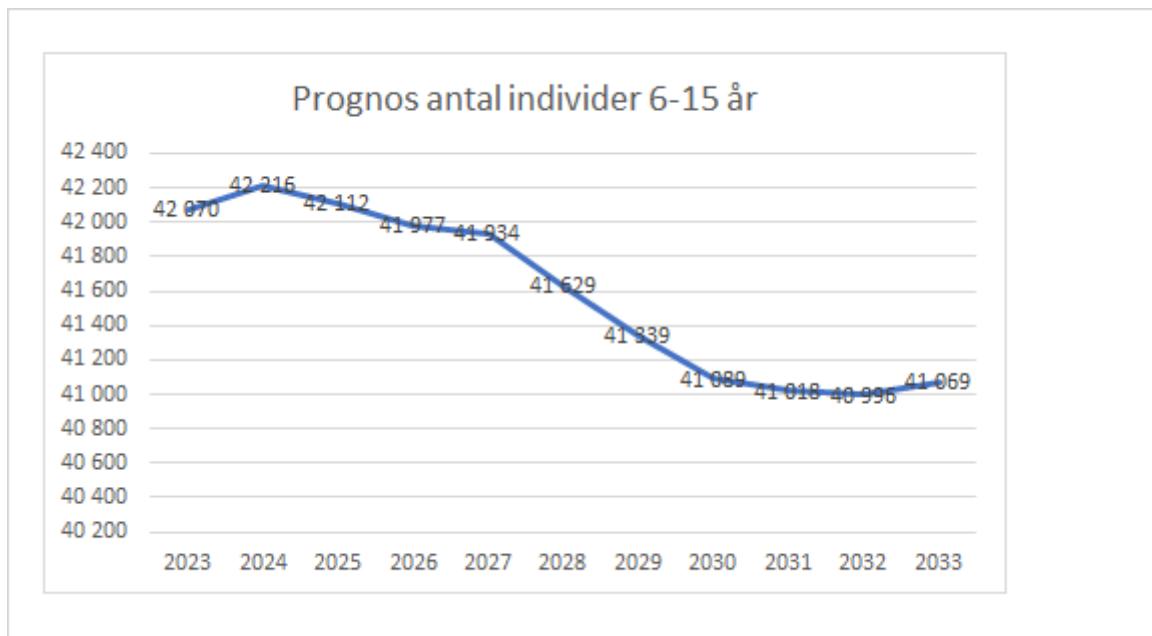

Diagram utifrån befolkningsprognos i april 2023 (KS 230607, STK-2023-72)

Fler elever i grundsärskolan (anpassad grundskola från och med förste juli 2023)

Under senare år har grundskoleförvaltningen sett ett ökat antal elever i grundsärskolan. Enligt prognosen kommer ökningen innebära nästan en fördubbling av antalet elever i grundsärskolan mellan åren 2017 - 2023.

Från 2017 till 2023 ökade det totala antalet skolelever (förskoleklass, grundskola och grundsärskola) med drygt 17 procent. Under samma period ökade antalet elever inom skolformen grundsärskola med drygt 80 procent.

Nationella beslut som påverkar nämndens uppdrag

Tidöavtalets påverkan på skolan

Den 14 oktober 2022 presenterades det samarbetsavtal som tagits fram av regeringspartierna tillsammans med Sverigedemokraterna. Avtalet innehåller ett flertal punkter som rör skolan och som ska syfta till att lyfta kunskapsresultaten i den svenska skolan, såväl generellt som för de elever som behöver extra stöd eller som kan gå fortare fram. Bland annat presenterades förslag som ska förbättra lärares arbetssituation och stärka likvärdigheten i hela landets skolor. Exempelvis ska det administrativa arbetet minska för lärare och steg tas för att införa en nationellt bindande skolpengsnorm för att genom statlig styrning av finansieringen öka likvärdigheten i skolan. Flera förslag presenteras inom området trygghet och studiero, bland annat tydligare ordningsregler genom införande av förväntansdokument som elever och föräldrar skriver på. Det föreslås även införas ett obligatoriskt skolval och kortade kötider till friskolor. Regeringen vill också införa en ny friskolelag som begränsar vinster om en skola inte levererar på kunskapskrav. Skolan påverkas också av förslaget om en ordning med informationsutbyte och anmälningsplikt mellan Polisen och myndigheter som kan antas komma i kontakt med personer som befinner sig illegalt i landet.

Utökad obligatorisk lovskola för årskurs 9

Den 1 juli 2022 började även nya bestämmelser om utökad obligatorisk lovskola som innebär att ytterligare 25 timmar ska anordnas för huvudmän. Den utökade lovskolan ska erbjudas elever i grundskolans årskurs 9, som riskerar att inte uppfylla kriterierna för betyget E i ett eller flera ämnen och som därmed riskerar att inte bli behöriga till ett nationellt yrkesprogram i gymnasieskolan. Den utökade lovskolan ska anordnas på loven under läsåret och uppgå till sammanlagt minst 25 timmar.

Elever i låg- och mellanstadiet kan erbjudas lovskola

Regeringen aviserade i februari 2023 att alla elever ska ges likvärdiga förutsättningar att lyckas i skolan och meddelade att man gör det möjligt för skolor att erbjuda lovskola även till elever i låg- och mellanstadiet. I budgetpropositionen för 2023 utökade regeringen även statsbidraget för bland annat lovskola med 100 miljoner. För skolorna kan det innebära ytterligare utmaningar med att bemanna för mer lovskola, även i de lägre årskurserna.

Utökad studietid för årskurs 4-9

Den 1 juli 2022 började nya bestämmelser om extra studietid att gälla. Bestämmelserna i skollagen innebär att elever i årskurs 4–9 i grundskolan ska erbjudas extra studietid, för att få hjälp med läxor och annat skolarbete. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka och det ska vara frivilligt för elever att delta. Studietiden ska anordnas under eller i direkt anslutning till elevernas skoldag, vid den skola som eleven tillhör. Den extra studietiden ska inte räknas in i den minsta totala undervisningstid som varje elev i grundskolan har rätt till.

Tydligare statligt ansvar för kvalitet och likvärdighet i skolväsendet genom kvalitetsdialoger

Från och med höstterminen 2022 erbjuder Skolverket och Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) skolhuvudmän att delta i återkommande kvalitetsdialoger.

Syftet med dialogerna är att underlätta och stärka huvudmännens systematiska kvalitetsarbete och att bidra till ökad kvalitet och likvärdighet i skolan i förhållande till det kvalitetssystem bestående av nationella målsättningar, delmål, indikatorer och framgångsfaktorer som just nu utarbetas på myndigheterna. Dialogerna kommer att utgå från områdena likvärdighet, kvalitet, barns och elevers utveckling och lärande samt frågor som huvudmannen identifierat som viktiga att diskutera. En annan viktig del handlar om att skapa delaktighet i organisationen. För att underlätta kvalitetsdialogerna och för att staten ska komma närmare huvudmännen öppnar Skolverket nya kontor för att myndigheten ska få en större spridning och närvaro i landet. Genom de nya regionala kontoren ska Skolverket arbeta nära huvudmännen och skapa forum för erfarenhetsutbyte. Under hösten 2022 öppnade Skolverket ett regionalt kontor i Malmö. I budgetproposition 2023 presenterade regeringen förslag om att anslagen till Skolverket avsatt för kvalitetsdialoger skulle minska under 2023. I vårandringsbudgeten för 2023 aviserades dock att Skolverket kommer få tillbaka anslagen för att kunna arbeta med de regionala kvalitetsdialogerna.

Utvidgat uppdrag till utredning om förbättrad säkerhet i skolan

I juni 2022 tillsatte regeringen en utredning som ska lämna förslag till åtgärder för att förbättra arbetet med säkerhet inom skolväsendet. Uppdraget utvidgades i februari 2023 och ska redovisas senast februari 2024. Syftet med utredningen är att elever och personal ska ha en säker och trygg utbildnings- och arbetsmiljö. Förvaltningen bevakar utkomsten av denna utredning.

Hantering av Visselblåsarärenden

Enligt EU-direktiv och svensk lag (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden (visselblåsarlagen) är Malmö stad skyldig att ha interna rapporteringskanaler som möjliggör för visselblåsare att rapportera om missförhållanden utan risk för repressalier.

Malmö stad har antagit riktlinjer för visselblåsarfunktionen samt tagit fram en stadsgemensam rutin. Enligt Malmö stads riktlinje ska ärenden utredas av förvaltningarna enligt ordinarie processer. Respektive förvaltning behöver därmed ha en god beredskap och tydliga arbetsprocesser för att själva utreda olika typer av visselblåsarärenden som rör sin förvaltning och grundskoleförvaltningen har därför tagit fram en kompletterande rutin.

Ändringar i förordningarna som gäller för skolväsendet under krig och vid krigsfara

Regeringen har beslutat om vissa ändringar i de förordningar som gäller för skolväsendet under krig och vid krigsfara. Ändringarna innebär bland annat att det införs bestämmelser om förskola, förskoleklass och fritidshem, vilket inte funnits tidigare. Kommunen ska fortsätta att bedriva utbildning i förskolan och fritidshemmet i den utsträckning som förhållandena medger det. Barn som har en vårdnadshavare som deltar i samhällsviktig verksamhet ska prioriteras. En huvudman för förskoleklass, grundskola och grundsärskola får göra sådana avvikelser från föreskrifter för utbildningen som är nödvändiga för att utbildningen ska kunna bedrivas i den utsträckning som är möjlig med hänsyn till rådande förhållanden.

ANDTS-strategi 2021–2025

Regeringens ANDTS-strategi för 2021–2025 reglerar övergripande insatser avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak och nikotin samt spel om pengar. Det finns ett tydligt folkhälso- och barnperspektiv och fokus ligger på prevention och minskad användning. Strategin syftar till att skydda barn och unga mot eget och andras skadliga bruk av alkohol, narkotika, doping och tobak men omfattar också spel om pengar, så kallad gaming och gambling. Strategin utgör en del av skolans styrdokument.

Utredningen om ökat statligt ansvar för skolan har presenterat sitt betänkande

Utredningen om ökat statligt ansvar för skolan har i november 2022 redovisat uppdraget att ta fram ett beslutsunderlag som kan skapa förutsättningar för ett statligt huvudmannaskap för skolan, samt andra alternativ som stärker statens ansvar för skolan utöver att staten blir huvudman.

Utredningen lägger fram två möjliga alternativ för att utveckla ett nytt skolsystem. Det första alternativet innebär ett fullgånget förstatligande med statligt huvudmannaskap för skolan. I detta alternativ har staten både systemansvar och huvudmannansvar. Det innebär bland annat att staten tar över kommunernas ansvar för fördelning av ekonomiska resurser till skolan. Staten har också huvudmannansvar för de offentliga skolorna, vilket innebär bland annat att staten har lednings- och driftsansvar för de offentliga skolorna samt arbetsgivaransvar för all offentligt anställd skolpersonal. Det andra alternativet innebär ett system där staten förstärker sitt ansvar men utan att ta över huvudmannaskapet för skolan. På samma sätt som i alternativet med ett fullgånget förstatligande har staten systemansvar för kommunala skolor. Systemansvaret kan däremot se lite annorlunda ut i jämförelse med det fullgångna förstatligandet, eftersom det behöver anpassas till att det finns fler huvudmän i detta alternativ. Det kommer också att uppstå en skillnad i ansvaret för resursfördelningen där kommunerna i olika grad, utifrån de varianter som utredningen skisserar, behåller ett visst ansvar.

Regeringen vill utöka undervisningstiden i lågstadiet

Regeringen har i Skolverkets regleringsbrev för 2023 gett myndigheten i uppdrag att förbereda en

utökning av undervisningstiden i lågstadiet i grundskolan och grundsärskolan. Främst bör en utökning göras i svenskämnen och matematik.

I Skolverkets uppdrag ingår att förbereda för att undervisningstiden ska utökas med totalt en timme per skoldag i lågstadiet, men tiden kan fördelas mellan årskurserna. Skolverket ska lämna förslag på hur en utökning av undervisningen kan införas och redogöra för vilka ekonomiska och andra konsekvenser detta skulle få. Uppdraget ska redovisas till Utbildningsdepartementet senast den 1 december 2023.

Regeringen ska utreda hur betygssättningen kan bli mer likvärdig

I oktober 2022 presenterade Riksrevisionen sin granskning om statens insatser för likvärdig betygssättning. En övergripande slutsats i Riksrevisionens rapport är att ändringen i skollagen från 2018 om att resultat på nationella prov särskilt ska beaktas vid betygssättning hittills haft liten påverkan på likvärdigheten i betygssättning. Riksrevisionen menar att lagstiftningen är allt för vag för att uppnå en likvärdig betygssättning och rekommenderar bland annat regeringen att utreda hur betygssättningen kan bli mer likvärdig. Riksrevisionen understryker också vikten av att de nationella proven digitaliseras och rättas centralt. I en skrivelse från regeringen till riksdagen om Riksrevisionens rapport som överlämnades i februari 2023 framgår att regeringen delar Riksrevisionens bedömning att fler åtgärder behöver vidtas för att öka likvärdigheten i betygssättningen. Regeringen avser att tillsätta en utredning på området.

Utvidgat uppdrag för utredning om informationsförsörjningen på skolområdet

Regeringen ger den sittande Skolinformationsutredningen i uppdrag att utreda hur en insynsprincip kan införas samtidigt som utredningen fortsatt ska analysera för- och nackdelar med att införa offentlighetsprincipen i fristående förskolor, skolor och fritidshem. De krav som offentlighetsprincipen medför på tillgänglighet och skyndsamt handläggning kan bli betungande för små aktörer inom skolväsendet. Därför vill regeringen även utreda och föreslå hur en insynsprincip, motsvarande offentlighetsprincipen, kan utformas för fristående skolor, förskolor och fritidshem. I och med det utvidgade uppdraget förlängs utredningstiden. Uppdraget ska redovisas senast den 29 mars 2024.

Kommunala beslut som påverkar nämndens uppdrag

Utökning av lovskolan i Malmös grundskolor

Malmö stads kommunfullmäktige beslutade i budget 2021 att grundskolenämnden ska utöka den lagstadgade rätten till lovskola för niondeklassare till att gälla alla elever på högstadiet och under fler lov än bara sommarlovet. Bestämmelserna började tillämpas under läsåret 2021/2022 och påverkar bemanningsplaneringen för skolorna även framöver.

LMS – införande av ett digitalt utbildningssystem

Inom Malmö stad har beslut fattats om införande av LMS, Learning Management System. Systemet syftar till att effektivisera utbildningsadministration och möjliggöra för fler att få ta del av utbildningar samt öka flexibiliteten genom fler digitala utbildningar och kvalitetssäkra kontrollen av vem som gått vilken utbildning, vilket är särskilt viktigt inom de område där det är lagstadgat. Allt arbete i systemet ska hanteras av förvaltningarna själva, eventuellt inom kluster med flera förvaltningar. Pilot för införande är planerad till december 2023 och därefter kommer utrullning ske. Införandet kommer kräva resurser, både för planering och implementering samt innehållsförvaltning men även för utbildning för alla användare.

Fortsatt hantering av arbetsmarknadsanställningar

Enligt beslut i kommunfullmäktige ska alla förvaltningar i Malmö stad bidra till att fler medborgare som står utanför arbetsmarknaden får en meningsfull sysselsättning. Under 2022 och första halvan av 2023 har ett stort antal arbetsmarknadsanställningar placerats på grundskoleförvaltningen. Dessa medarbetares tjänstgöring kommer troligtvis fortsätta under 2024 utifrån förvaltningens utarbetade koncept och arbetssätt. Bedömningen är att upplägget tillför mervärde för både individen och verksamheten. Samtidigt kräver det resurser för planering och samordning från både HR-avdelningen och framförallt från verksamheternas chefer med chefsansvar för extra medarbetare samt handledarresurser i verksamheten.

Kostnader för extra introduktionsutbildning, kommunikation, arbetsutrustning och eventuella arbetskläder kommer därmed fortsätta under 2024.

Medvind – ett IT-system för bemanningsplanering

Malmö stad har köpt in IT-systemet Medvind som ska stödja i bemanningsplaneringen inklusive hantering av korttidsbemanning. Pilot för grundskoleförvaltningen planeras till våren 2024 och därefter utrullning inom förvaltningen. Införandet av Medvind kommer kräva resurser både skolnivå och förvaltningsnivå för bland annat kompetensutveckling av både chefer och medarbetare.

Fri från våld

Kommunfullmäktige i Malmö har fattat beslut om Fri från våld - en gemensam angelägenhet. Plan för barn- och kvinnofrid och mot våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck, sexuellt våld, sex mot ersättning och människohandel 2022–2026. Syftet med planen är att trygga barn och ungas uppväxtvillkor, förebygga och förhindra våld och säkra att de som utsätts för våld och förtryck får stöd och skydd. Planen riktar sig till alla nämnder och förvaltningar, styrelser och bolag i Malmö stad och ger en gemensam och övergripande riktning i arbetet under tidsperioden 2022–2026. Samtliga nämnder, förvaltningar, styrelser och bolag ansvarar för att utforma insatser kopplade till dessa områden som möjliggör förändring, och upprätta handlingsplaner för den egna verksamheten.

Behov av förändringar i Malmö stad som helhet

Mer sammanhållen styrning mot stadens gemensamma mål

Under 2023 har kommunstyrelsen, tillsammans med övriga nämnder och bolag fått i uppdrag att göra en översyn av kommunfullmäktigemålen. Den nuvarande målstrukturen, från 2020, har medfört förändringar för både nämndens arbete och för stadens arbete centralt. Mycket av det gemensamma arbetet är fortfarande nytt och arbetsmodellerna är inte helt satta. Samtidigt har staden under de senaste åren utökat sina ambitioner kring bl.a. hållbarhet, mänskliga rättigheter och lokal utveckling. Det har bidragit till att staden sänt ut andra styrsignaler, i form av t.ex. policies, styrdokument eller uppdrag, vilket ibland har skett utanför eller parallellt med målarbetet.

Stadens gemensamma arbete – och därmed Malmöborna – skulle gynnas av att alla styrsignaler går i linje med de gemensamma målen. Utifrån ett hållbarhetsperspektiv är det viktigt att arbeta för att motverka skillnader mellan t.ex. olika geografiska områden i staden, bl.a. genom lokal utveckling. Även styrningen av den lokala utvecklingen i stadens områden behöver bli mer enhetlig, och synkroniseras med målarbetet, så att de olika nämnderna ges möjlighet att delta i arbetet utifrån respektive nämnds grunduppdrag.

Gemensamt arbete för likvärdiga uppväxtvillkor

Utbildningsnämnderna och arbetsmarknads- och socialnämnden avser att fortsätta utveckla det gemensamma arbetet för att öka skyddsfaktorerna och minska riskfaktorerna i barns och ungas livsmiljöer. För att tidigare upptäcka och ge stöd till barn och unga som behöver det krävs tidiga och samordnade insatser. Utgångspunkten är att dessa insatser ges på den arena där barn och unga befinner sig, exempelvis i förskola, skola, socialtjänst, öppen verksamhet samt kultur- och fritidsverksamhet. Tidiga insatser bidrar till en gynnsam utveckling för barn och unga och till att använda samhällets resurser på bästa sätt för att undvika mer kostsamma insatser längre fram.

Nämnderna är överens om att strukturerade och tydliga former för samverkan kring barns och ungas behov är en viktig förutsättning för tidiga och förebyggande insatser. Utifrån sina respektive grunduppdrag avser nämnderna att fortsätta att stärka samarbetet. Det finns flera exempel på samverkansformer som kan ligga till grund för fortsatt utvecklingsarbete, däribland *SSPF* (skola, socialtjänst, polis och fritid) och pilotprojektet *Trygga barnet* som testats i Malmö under 2022-2023 och som är en samverkansmodell på individnivå för tidigt samordnat stöd.

Förändring och utveckling av nämndens verksamhet

Här besvarar nämnden följande frågeställning:

- Vilka verksamhetsförändringar, effektiviseringar eller kvalitetsutveckling pågår eller planeras inom nämnden framöver? Beskriv även förändrade arbetsätt och/eller samarbete med andra som leder till förbättrad kvalitet och/eller minskade kostnader.

Generellt inför budget 2024

Grundskolenämndens ansvarar för kommunal förskoleklass, grundskola, grundsärskola och fritidshem. Verksamheten omfattar ungefär 42 000 elever. Dessa ska ha en skolplats, behöriga lärare i alla ämnen och en stimulerande lärmiljö som gynnar elevens lärande och utveckling. Som en skolverksamhet är nämndens verksamhet även ålagd att bedriva ett ständigt systematiskt kvalitetsarbete för att säkerställa en undervisning av hög kvalitet.

I det här kapitlet beskrivs det viktigaste utvecklingsarbetet under de kommande åren, dels inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet och dels i arbetet med att säkra kompetensförsörjningen, skolplatser och stödjande digitala strukturer.

Generellt behöver nämnden och förvaltningen inför budget 2024 se över resursfördelningen inom verksamheten. Det görs utifrån målbilden att värna klassrumsundervisningen, fritidshemsverksamheten samt elevhälsan. Effektiviseringar som görs ska leda till omstrukturering samt frigörande av resurser för insatser som gör skillnad för stadens elever. Mer konkret innebär det att förvaltning och nämnd behöver se över fördelningen mellan medel för verksamheten i relation till den övergripande administrationen, samt områden där nämnden idag levererar tjänster utöver en lagstadgad miniminivå.

Systematiskt kvalitetsarbete för högre måluppfyllelse

Malmö stads grundskolor ska vara varje elevs bästa skola. Grundskoleförvaltningens övergripande uppdrag är att ge alla Malmös elever samma möjligheter att lyckas i skolan och nå goda resultat.

För att lyckas med det arbetar grundskoleförvaltningen kontinuerligt med att planera, följa upp och förbättra undervisningen inom ramen för sitt systematiska kvalitetsarbete. Det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras bland annat i grundskoleförvaltningens årliga åtagandeplan, som sammanfattar förvaltningens mest centrala utvecklingsarbete. Inom ramen för verksamhetens grunduppdrag pågår också annat utvecklingsarbete som också bidrar till de långsiktiga målen om ökad måluppfyllelse och likvärdighet.

Aktuella åtaganden

Grundskoleförvaltningens årliga åtagandeplan beslutas varje år under höstterminen. Den tar sin utgångspunkt i förvaltningens analys av verksamhetens resultat och identifierade utmaningar. Flera av dessa utmaningar kräver ett långsiktigt arbete. Mycket av förvaltningens åtagandearbete som är beslutat för 2022/2023 kommer därför att fortsätta under 2024 och de kommande åren.

I förvaltningens åtagandeplan för 2022/2023 återfinns följande fyra åtaganden:

- Kompetensförsörjning
- Matematikundervisning för alla
- Likvärdig och utvecklande undervisning i svenska som andraspråk
- Tillgänglig lärmiljö

Arbetet med att säkra *kompetensförsörjningen* är återkommande en av verksamhetens största utmaningar och har bedrivits under flera år. Det beskrivs mer ingående i nästa stycke.

Åtagandet om *matematikundervisning för alla* har pågått i tre år och avslutas innevarande läsår. Det har varit ett omfattande arbete som berört områden som t.ex. undervisande lärares kompetens, kontinuerlig uppföljning och kollegialt och kollektivt lärande för att utveckla den egna undervisningen samt rektors roll i att leda arbetet. Det har också handlat om att ändra synen på matematik, som något viktigt, intressant, roligt och möjligt för alla att lära och behärska.

Åtagandet *likvärdig och utvecklande undervisning i svenska som andraspråk* inleddes 2021 som ett undersökande arbete, som undersökt varför undervisningen inte lyckas stimulera alla elever till att nå målen och vad som kan och behöver göras för att undervisningen ska svara mot alla elevers behov. Arbetet har sedermera övergått i ett utvecklingsarbete för att bl.a. se över och justera styrdokument, ta fram och implementera stödmaterial och kompetensutvecklingsplan samt verka för att centrala utvecklingsinsatser inom svenska som andraspråk samordnas. Arbetet fortsätter under 2024.

Arbetet inom åtagandet om *tillgänglig lärmiljö* är precis påbörjats. I förvaltningens uppföljning och analys har man identifierat ett behov av att i större utsträckning arbeta med den pedagogiska, fysiska och socialt tillgängliga lärmiljön. Genom att göra utbildningen mer tillgänglig får fler elever möjlighet att nå målen för utbildningen inom ramen för ordinarie undervisning. Det finns även ett behov av ökad kompetens i arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd. Med utgångspunkt i detta har förvaltningen under 2023 beslutat om att genomföra ett utredningsprojekt med fokus på tillgänglig lärmiljö och ett utvecklingsprojekt med fokus på särskilt stöd.

Åtagandet om tillgänglig lärmiljö har även kopplingar till redan pågående arbete. Förvaltningen har under det senaste läsåret haft en pilotverksamhet i form av förstärkt operativt stöd för att stödja skolornas arbete kring enskilda elevers lärande och utveckling. Pilotverksamheten ska utvärderas inför budget 2024, men erfarenheterna hittills är positiva. Verksamheten ligger i linje med en nationell satsning på skolsociala team. Det samma gäller de befintliga verksamheterna Centrala flexteamet och Lotsteamet. Centrala flexteamet är en verksamhet för elever med hög skolfrånvaro i årskurs 2-6. Lotsteamet är en särskild central undervisningsgrupp som erbjuder undervisning för elever i årskurs 6-9 som av disciplinära skäl behöver undervisning utanför ordinarie skola.

Annat viktigt utvecklingsarbete

Utöver förvaltningens åtagandearbete pågår annat viktigt utvecklingsarbete, som också syftar till en utbildning av god kvalitet och därmed ökad måluppfyllelse och likvärdighet. Några viktiga områden är arbetet med språkutveckling, verksamhetens värdegrundsuppdrag och elevhälsoarbetet.

- *Språkutveckling.* Språkutvecklande arbete är delvis kopplat till pågående åtagandearbete om likvärdig och utvecklande undervisning i svenska som andraspråk, men den löpande uppföljningen tyder på ett fortsatt behov av mer generellt språkutvecklande arbete. Pedagogisk Inspiration (PI), de tre utbildningsnämndernas gemensamma utvecklingsorgan, har sedan förra året fokus på språk. PI har kartlagt de tre utbildningsförvaltningarnas insatser inom området de senaste 10 åren. Nästa steg är att hitta gemensamma strategier, så att det blir en röd tråd i arbetet med barns och elevers språkutveckling under hela utbildningssystemet.
- *Värdegrundsuppdraget.* PI har även en viktig roll kopplat till verksamhetens värdegrundsuppdrag. De genomför dels löpande kunskapshöjande insatser för samtliga utbildningsnämnder. Dessa är välbesökta, och bland deltagarna syns en större spridning från alla verksamheter och områden i staden. PI gör också riktade insatser till enskilda skolor utifrån skolans specifika behov. Även kopplat till dessa insatser ses en ökad efterfrågan och en större spridning gällande vilka skolor som efterfrågar stöd. PI arbetar även vidare med arbetet med hedersförtryck, sex- och samlevnad och antisemitism.
- *Elevhälsoarbete.* Det relativt nya åtagandet om tillgänglig lärmiljö kommer att involvera elevhälsoarbetet på flera nivåer. Samtidigt pågår hela tiden ett löpande arbete för att utveckla elevhälsoarbetet på både skol- och förvaltningsnivå. Värt att nämna är t.ex. elevhälsans arbete kring psykisk hälsa. Både nationella rapporter och lokala undersökningar visar att den psykiska ohälsan bland unga i Sverige har ökat sedan mitten av 1980-talet. Grundskolenämnden har därför gett grundskoleförvaltningen i uppdrag att under mandatperioden, dock senast till läsåret

2026/2027, ha infört en maxgräns för antalet elever per skolkurator och skolpsykolog på huvudmannanivå, utifrån riktlinjerna 400 elever per skolkurator och 1 000 elever per skolpsykolog. Kopplat till ökad måluppfyllelse och kommunfullmäktigemålet att en större andel elever ska fullfölja en gymnasieutbildning inom 4 år behöver även arbetet med närvaro och minskad skolfrånvaro att utvecklas. Grundskoleförvaltningen har sedan tidigare en verksamhet för elever med hög skolfrånvaro i årskurs 2-6, det så kallade centrala flexteamet. Motsvarande verksamheter för elever i årskurs 7-9 saknas. Ett samarbete har initierats med arbetsmarknads- och socialförvaltningen för att undersöka möjligheterna att utöka flexteamet för de äldre årskurserna och samtidigt utveckla verksamheten genom ett nära samarbete med socialtjänsten.

Säkra kompetensförsörjningen och en god arbetsmiljö

Grundskoleförvaltningen ser ett fortsatt stort behov av att fortsätta bedriva ett prioriterat arbete med kompetensförsörjning av lärare som ett av förvaltningens utvecklande åtaganden. Förvaltningens insatser och satsningar verkar på både kort och på lång sikt och utgår från Malmös lokala behov. Strategin är att pröva många och nya vägar och för detta krävs en väl fungerande styrning och ledning från huvudmannen i samarbete med förvaltningens skolor, som alla har en delaktighet och ansvar för kompetensförsörjningen.

Ökningstakten i elevantal har mattats av och det tillsammans med utmanande ekonomiskt läge i samhället i stort men också inom kommunsektorn ställs det framöver ökade krav på omställningsarbetet. Det gör också att fokus kommer att ligga på behålla-perspektivet även om arbete inom rekrytering och för att öka andelen behöriga inom skolan fortsätter. Inom rekrytering så gäller det framförallt arbetet med uppsökande rekrytering för att på så sätt öka antalet kvalificerade sökande till förvaltningens tjänster. Efter en minskning av personalomsättningen under pandemin så har omsättningen ökat igen och bristen på kompetens som finns inom de flesta områden i samhället gör att konkurrensen om arbetskraften blir större. Detta gör i sin tur att kraven på arbetsgivare att ligga i framkant och att vara attraktiv ökar för att få och behålla rätt kompetens för att kunna bedriva och utveckla en kvalitativ verksamhet.

Förvaltningens arbete framöver bör rikta in sig mer på att behålla och kompetensutveckla befintlig personalstyrka samt att arbeta med insatser som får genomslag på bred front, baserade på vilka behov som identifieras via analys och omvärldsbevakning.

För att behålla befintlig personal i grundskoleförvaltningen ska alla arbeta för en trygg skola och en god arbetsmiljö. En god arbetsmiljö är också en förutsättning för medarbetare att prestera och på så vis skapa goda resultat för verksamheten. För att främja hälsa och förebygga ohälsa behöver arbetsgivaren löpande *identifiera risker, utreda och bedöma allvarlighetsgrad, åtgärda och följa upp* hur arbetsmiljön är, påverkas och kan förbättras på ett sådant sätt att ohälsa och olycksfall kan förebyggas och en god arbetsmiljö främjas. Det är av vikt att varje skola har egna lokala rutiner inom hot- och våld och att dessa är kända av all personal, även tillfälliga vikarier m.fl. Med ett bra förebyggande arbetet går det att skapa en arbetsplats där personalen kan känna trygghet, även i verksamheter där risken för att bli utsatt för hot och våld är påtaglig. HR-avdelningen stöttar skolorna med det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) och ett nytt årshjul för SAM introducerades under 2022 samt en ny uppföljning av detta arbete. I Malmö stad ska allt arbetsmiljöarbete bedrivas i samverkan. Med början våren 2023 till juni 2024 kommer arbetsmiljöverket genomföra en nationell inspektionskampanj på skolor om hot och våld. Ungefär var femte grundskola i Malmö kommer att inspekteras.

Inom förvaltningen pågår ett arbete med arbetsgivarvarumärket och employer branding. Tydligare riktlinjer behöver arbetas fram för att möjliggöra ett ytterligare strukturerat arbetssätt och utveckling. Under 2023/2024 planeras en förvaltningsspecifik employer branding strategi tas fram där kommunikation om arbetsmiljö ingår samt aktiviteter för omvärldsbevakning och analys. Vidare ska introduktions- och avslutningsprogram för medarbetare utvecklas vilket förväntas ha stor bäring på behålla-perspektivet.

Mycket redan pågående arbete inom åtagandet kommer att fortsätta under 2024, bl.a. arbetsintegrerad lärarutbildning, VFU i Malmö stads grundskolor och uppdragsutbildning till grundlärare fritidshem. Nedan beskrivs några områden som är särskilt aktuella just nu.

Elevassistenter

Inom behålla-perspektivet ryms arbetet med tillgänglig lärmiljö för att varje elev ska ha rätt stöd för att klara skolan. Det krävs att skolorna är rätt organiserade och med rätt kompetens.

Under våren 2023 startades ett projekt kring elevassistenter upp och det har som syfte att utreda och ge förslag på hur befintlig befattning elevassistent kan justeras eller kompletteras med ytterligare befattning. Projektet ska även utreda och ge förslag på kompetensmodeller för elevassistenter samt gemensam introduktion och utbildningspaket för denna yrkesgrupp.

Under 2023 har även en ny omgång av uppdragsutbildning fritidshem startat där elevassistenter inom fritidshem får möjlighet att arbeta och studera för att ta examen grundlärare fritidshem.

Seniora lärare

Utifrån Hållbart arbetsliv behöver förvaltningen arbeta med att skapa förutsättningar för medarbetare att kunna arbeta ett helt arbetsliv. Detta för att kunna erbjuda tjänster som kan få lärare att stanna några år till innan pension. För seniora lärare behöver man se möjligheterna med senior och kompletterande kompetens utifrån ett övergripande koncept.

Fokus på hållbart arbetsliv genom partsgemensamt utvecklingsarbete utifrån läraravtalet HÖK21

Att höja lärarbehörigheten bland medarbetarna eller genom employer branding-insatser och utvecklade rekryteringsmetoder öka attraktiviteten räcker inte som strategier för att tillgodose kompetensförsörjningsbehovet. För att fortsätta vara en attraktiv arbetsgivare behöver grundskolan erbjuda ett hållbart arbetsliv där medarbetare vill stanna kvar och utvecklas. I det fortsatta arbetet fram till avtalets slut i april 2024 fortsätter förvaltningen att, tillsammans med fackliga organisationer, sätta fokus på lärarnas arbetsmiljö, schema/bemanningsfrågor, arbetsorganisation, lön och arbetstid. Den strategiska kompetensförsörjningen av skolan är en gemensam utmaning och en fråga som berör både arbetsgivare och fackliga representanter. Under 2024 förväntas arbetet utifrån HÖK21 leda till en rad insatser både på förvaltningsövergripande- och skolnivå.

Marknadskrafter och förändrade statsbidrag påverkar lönestrukturen

Den nationella bristen på framför allt behöriga lärare, skolledare och skolsköterskor har medfört att löneutvecklingstakten för dessa grupper de senaste åren legat på en relativt hög nivå. I synnerhet har den 10:e percentilen drivits upp av marknadskrafter långt över förvaltningens målbild. Detta har föranlett de senaste årens arbete med lönestrukturella förändringar vilka behöver fortsätta under 2024. Det är av största vikt att förvaltningen kan behålla erfarna och yrkesskickliga medarbetare och ha en löneutvecklingstakt i paritet med kranskommuner inom samtliga yrkesgrupper. Industrins avtal har satt en nivå och innehåller också en överenskommelse om en låglönesatsning vilket sannolikt blir en fråga i kommande avtalsrörelse mellan SKR och Sveriges Kommunalarbetarförbund. Förvaltningen behöver i budgetarbetet väga in kostnad för låglönesatsning för Kommunals yrkesgrupper, vilka utgör ca 20 procent av förvaltningens månadsanställda.

Omställning av personalresurser inom förvaltningen

Förvaltningen står inför utmaningar att resursfördela mellan skolor, vilket medför ett behov av att förflytta personal från en skola till en annan. Det är av vikt att den processen kvalitetssäkras av verksamheten och i nära samarbete med de fackliga organisationerna. Förvaltningen bör beakta behållarperspektivet även i denna process, så att Malmö stad fortsatt är attraktiv som arbetsgivare.

Lokalplanering och skolplacering utifrån den demografiska utvecklingen

Under flera år har ökningen av antalet elever i grundskolan varit stor i Malmö. Denna ökning av elevantal har dock avtagit något de senaste åren och från och med 2025 prognosticeras det totala antalet elever i förskoleklass och grundskola minska enligt Malmö stads befolkningsprognos från 2023. Både utbyggnadsplaner och anpassningar i befintligt lokalbestånd behöver anpassas efter denna förändring i den demografiska utvecklingen.

Samtidigt som elevunderlaget på sikt prognosticeras att minska på totalen ökar elevantalet i vissa områden, primärt i utbyggnadsområden. Att den befolknings- och behovsutveckling som väntas i utbyggnadsområdena inte speglas i befolknings- och behovsutvecklingen för staden som helhet innebär en planeringsmässig utmaning och får ekonomiska konsekvenser. Detta då det finns ett behov av att tillskapa nya skolplatser nära hemmet i geografiskt avgränsade områden med ett ökat platsbehov, vilket innebär att grundskolenämnden behöver bära ökade hyreskostnader för fler skolplatser, samtidigt som nämnden får mindre pengar genom demografiersättningen.

För att matcha det ökade platsbehovet i utbyggnadsområden planerar grundskolenämnden för att tillskapa motsvarande ca 2 580 skolplatser, varav 1 880 i utbyggnadsområden, under perioden 2024–2029. Under samma period ska närmare 1378 skolplatser, varav 895 i paviljonger, avvecklas. Detta ger ett nettotillskott på 1 202 skolplatser. Under samma period kommer antalet individer i grundskoleålder att minska med ca 900, från 42 216 till 41 339 enligt Malmö stads befolkningsprognos från 2023. Sammantaget ställer detta stora krav på både lokalplanering och kapacitetsplanering, i relation till bl.a. nybyggnation, geografisk obalans och avstånd till skolan.

Eftersom asylsökande inte ingår i befolkningsprognosen kan det faktiska antalet elever som behöver en skolplats komma att bli fler än ursprungligt prognosticerat. Som kommunal huvudman behöver staden också ha beredskap för att kunna ta emot nyinflyttade elever eller elever från fristående skolor som avvecklar sin verksamhet. I dagsläget är beläggningsgraden i Malmö stads grundskolor hög på totalen och det är viktigt att lokalplaneringen trots demografiska förändringar kan vara robust och långsiktig, men samtidigt ekonomiskt hållbar.

Utökning av särskoleplatser och lokaler för annan högspecialiserad verksamhet

I slutet av läsåret 2022/2023 läser cirka 550 elever i Malmö enligt grundsärskolans (anpassad grundskola från och med 1 juli 2023) läroplan. Nästan samtliga av dessa läser i en kommunal skola. En mindre andel av dessa elever läser integrerat i grundskolan, det vill säga att de går i en klass i en grundskoleverksamhet men följer grundsärskolans läroplan. Majoriteten har dock en placering i en grundsärskoleverksamhet.

Under ett antal år har det skett en kontinuerlig ökning av antalet elever som är inskrivna i grundsärskola, både i absoluta tal och som andel av det totala elevunderlaget. För att möta denna ökning av elever i grundsärskola har fler platser i denna skolform tillskapats och det finns fortsatt behov av ett visst tillskott på platser då beläggningsgraden i dessa verksamheter är väldigt hög.

Kommande år planeras det ett tillskott av platser inom grundsärskola för att möta upp den höga beläggningsgrad som idag finns inom grundskoleverksamheterna, men primärt för att ersätta mindre verksamheter som idag bedrivs i lokaler som bedöms vara inte fullt ändamålsenliga.

Eftersom elever i grundsärskola kräver större lokalytor blir hyreskostnaden per elev större för denna elevgrupp. Även annan högspecialiserad verksamhet, t.ex. inom specialiserad syn- och hörselverksamhet samt särskilda undervisningsgrupper, som det också syns ett större behov av, har högre lokalkostnader än ordinarie grundskoleverksamhet då de i regel kräver större ytor per elev.

Lokalerna för dessa verksamheter behöver ses över inför 2024 och följande år för att säkerställa att dessa lokaler är ändamålsenliga. Detta kan innebära både avveckling av vissa lokaler, och att investeringar behöver göras i befintligt lokalbestånd för att säkerställa att dessa är ändamålsenliga för den verksamhet som bedrivs där. Dessa investeringar skapar i sin tur driftkonsekvenser som ska finansieras av grundskolenämnden.

Ny lokalförsörjningsmodell och process för lokalanpassningar

I september 2022 beslutade kommunfullmäktige om en ny policy för lokalförsörjning med tillhörande lokalförsörjningsprocess, internhyresmodell och riktlinjer för lokalbank. Syftet med den nya policyn och förändrade processerna är att bidra till att lokalförsörjningsarbetet i Malmö stad bedrivs på ett effektivt och samarbetsinriktat sätt på både operativ och strategisk nivå.

Parallellt med de förändrade processerna i staden utvecklar grundskoleförvaltningen sina interna processer avseende mindre anpassningar i grundskolenämndens verksamhetslokaler för att skapa bättre ekonomisk styrning i lokalplaneringen.

Behov av investeringar i lokaler

Serviceämnden och tekniska nämnden ansvarar för uppförande av byggnader för samhällsservice inom Malmö stad på uppdrag av övriga nämnder och utifrån respektive nämnds behov. Serviceämnden och tekniska nämnden lämnar i sin budgetskrivelse en investeringsplan som är framtagen i samarbete med beställande nämnder. Investeringsplanen omfattar såväl beslutade som planerade investeringar för perioden.

Investeringar i skollokaler grundar sig i olika faktorer. De flesta nybyggnationer och viss ombyggnation grundar sig i demografiska förändringar, det vill säga att tillskapa platser för att möta ett ökat platsbehov i staden i sin helhet eller i ett avgränsat geografiskt område. När det avser en ökning av elever på totalen i staden kompenseras grundskolenämnden för den ökade hyreskostnaden detta medför, men i ett läge när platsbehovet i vissa områden inte speglas av ett ökat platsbehov på totalen måste denna platsutbyggnad bekostas av nämnden utan ett extra tillskott av pengar.

Utöver att möta ökade platsbehov behöver investeringar göras för att möta lag- och myndighetskrav, som kan vara både verksamhetsrelaterade eller fastighetsrelaterade, och för att göra lokalanpassningar för att öka ändamålsenligheten i skollokaler. Vissa investeringar som kategoriseras som verksamhetsanpassningar är inte frivilliga, utan behöver göras för att verksamheten ska kunna bedrivas ändamålsenligt och ha förutsättningar att på ett bra sätt tillgodose elevers behov. Dessa verksamhetsanpassningar är därmed åtgärder som är en del en medveten prioriteringsordningen där många parametrar, såväl fastighetsskick, riktlinjer, krav, ambitioner och likvärdighet, vägs in.

Informationsinsatser planeras inför Söka skola 2024

I januari 2024 kommer grundskoleförvaltningen genomföra den sjunde upplagan av Söka skola inför förskoleklass och årskurs 7. I samband med Söka skola 2024 kommer drygt 6000 elever bjudas in och inför aktuell ansökningsperiod kommer förvaltningen genomföra informationsinsatser för att underlätta processen för vårdnadshavarna. Vårdnadshavare för samtliga av de inbjudna eleverna kommer få en informationsfolder hemskickad. Utöver detta kommer förvaltningen fortsatt att vidta särskilda kommunikationsinsatser i områden där svarsfrekvensen historiskt sett har varit låg. Den som inte kan ansöka via våra digitala kanaler eller som har frågor under ansökningsperioden kan få hjälp på fyra ställen i staden.

För de elever som vill byta skola erbjuder förvaltningen en skolbytesperiod per termin. För de elever som flyttar inom kommunen under löpande termin erbjuder förvaltningen även möjligheten att ansöka om skolbyte enligt rutinerna som gäller vid flytt inom Malmö.

Samordnad antagning till kommunala och fristående skolor

I samband med Söka skola 2023 valde fem fristående huvudmän att, inom ramen för grundskoleförvaltningens IT-system, samordna sina antagningsprocesser med förvaltningen. En av de fristående huvudmännen beslutade däremot att lägga ner sin verksamhet under pågående ansökningsperiod, varför den samordnade antagningen i slutänden enbart skedde tillsammans med fyra fristående huvudmän. Samordningen har många fördelar, vilka kommer bli mer påtagliga i takt med att fler fristående huvudmän väljer att ansluta sig till den gemensamma ansöknings- och antagningsprocessen.

Fortsatt utveckling för förbättrad kvalitet inom skolskjutsområdet

Organisationen av skolskjutsen i förvaltningen har under lång tid haft otillfredsställande konsekvenser för elever, skolor och upphandlade leverantörer. Ansvaret för skolskjuts är idag delat mellan en central funktion och skolorna. Det pågår ett långsiktigt arbete för att införa en central skolskjutsorganisation, ett förslag på handlingsplan för det ska presenteras under hösten 2023. Införande av en ny organisation för

skolskjutsen skulle initialt kunna innebära ökade personalkostnader centralt för trafikplanering och färdstättstilldelning, men kommer samtidigt avlasta och frigöra tid för skolpersonal som med en sådan förändring skulle kunna fokusera mer på sitt kärnuppdrag. På sikt kommer en central organisation ge bättre möjligheter till kontroll över kostnader för skolskjutstransporter och till uppföljning av avvikelser, vilket kommer att leda till höjd kvalitet i skolskjutsen.

Huvudsakligt fokus inom skolskjutsområdet under 2023 och början av 2024 är, och kommer vara, upphandling och implementering av nya avtal för digitalt handläggarstöd samt transportavtal för skolbuss och skolskjutstaxi.

Skapa stödjande digitala strukturer

Modern systemmiljö

Projekt Modern systemmiljö är ett samarbete mellan Malmö stads tre skolförvaltningar. Syftet är att skapa en effektivare systemmiljö för medarbetare och chefer, och möjliggöra smidigare övergångar mellan och inom skolformer. Det övergripande målet är en väl genomförd implementation av en säker och användarvänlig systemmiljö som stärker medborgarservicen för stadens barn, elever och vårdnadshavare inom samtliga skolformer.

Utökning av Prorenata elevakts användningsområde

Elevhälsans digitala systemstöd för dokumentation utökas till att även innefatta dokumentation och fungera som utredningsyta för ärenden gällande kränkande behandling. Dessa utredningar görs av pedagogisk personal på samtliga grundskolor, som kommer att få begränsad tillgång till Elevakt. Utöver en ökning av licenskostnader då användarna av systemet blir fler, beräknas det även medföra ett ökat supportbehov, i synnerhet då merparten av dessa blir sällan-användare och därmed inte får samma systemvana.

Kommunbidrag

Här besvarar nämnden följande frågeställningar:

- Vilka ekonomiska effekter kan uppnås till följd av förändrat arbetssätt/ samarbete med andra på kort och lång sikt?
- Vilka förändringar som innebär ökade kostnader eller lägre intäkter kommer att påverka nämndens verksamhet 2024? Vilken effekt får detta på nämndens behov av kommunbidrag?
- Vilka förändringar pågår eller planeras inom nämndens verksamhet som innebär minskade kostnader eller högre intäkter? Vilken effekt får detta på nämndens behov av kommunbidrag?

Sammanfattning ekonomiska förutsättningar inför 2024

Nämndens förändrade förutsättningar på grund av minskade statsbidrag 2023, i förhållande till 2022, i form av sjuklöneintäkter och skolmiljarden uppgår till 61 Mkr. Dessa intäkter, som framtogs verksamheten inför 2023, har lett till obalanser under 2023.

Likaså kan ske för de 13 skolor som får del av statsbidraget för bättre arbetsmiljö och arbetsvillkor för lärare i socioekonomiskt utsatta områden. Inför bidragsår 4, som avser läsåret 2024/2025, kommer en ny fördelning att göras, vilket kan få till följd att tidigare skolenheter kan hamna utanför till förmån för nya enheter. De utvalda enheterna har i samband med denna ekonomiska förstärkning givits möjligheter att göra utökningar. Här kan uppstå en ekonomisk obalans om de ekonomiska medlen uteblir.

Fortsatt tryck på grundsärskolan kräver omfördelning av resurser från grundskola.

Lokalkostnaderna ökar till följd av att möjligheterna till förtätning minskar samt ökat behov av högspecialiserade lärmiljöer, bland annat till följd av ökningen inom grundsärskola. Även med den utökade demografikompensationen kommer en obalans av lokalkostnaderna att uppstå.

Översyn inför budget 2024

Grundskoleförvaltningen ser inför budget 2024 ett behov av att se över fördelningen mellan medel för verksamheten/skolorna relativt den övergripande verksamheten såsom staber inklusive utvecklingsavdelningen samt verksamheter inom samordning och stöd. Detta för att belysa vad som krävs utifrån lagstiftning i förhållande till ambitionsnivå.

Målbilden inför 2024 är att värna klassrumsundervisningen, fritidshemsverksamheten samt elevhälsan utifrån givna förutsättningar. Effektiviseringar som ska göras ska leda till omstrukturering samt frigörande av resurser för insatser som gör skillnad för stadens elever.

Studiehandledning budgeteras och hanteras av Språkcentralen. I princip är det en fri nyttighet för skolorna. Förvaltningen kommer se över möjligheterna att fördela ut dessa budgetmedel till skolorna via grundbelopp, strukturersättning eller via nyanländabidrag. Detta för att skapa möjligheter för rektorn att förfoga över ytterligare budgetmedel för eleverna. Detta för att skapa förutsättningar för att besluta om rätt stödåtgärd/insats för eleven.

Ersättningsbeloppet för nyanlända kommer ses över i samband med översynen av studiehandledning. Om det inte används för att fördela medel för studiehandledning kan det eventuellt fördelas via grundbeloppet istället, antingen via grundersättning eller strukturindex.

En översyn av de interna tilläggsbeloppen kommer ses över för att möjligen dela ut dessa medel via grundersättningen till skolorna. Fördelningen sker idag dels utifrån fast belopp per elev med 25 % och utifrån strukturindex med 75 %.

Statsbidraget för likvärdig skola kommer också bli föremål för en översyn. Möjligen behöver budgetmedel omfördelas utifrån att nya statsbidrag tillkommit som snedfördelat fördelningen av dessa medel till skolorna. En omfördelning kan också behöva göras mellan olika årskurser. Idag fördelas en större andel

till F-3 elever.

Många delar som budgeteras centralt omfattar projekt och olika kostnader för system som används av skolorna. En översyn av vad som används och i vilken omfattning behöver göras för att möjligen avsluta vissa system, nyttan får vägas mot kostnaden och nyttan för skolorna.

Elevantalet i grundsärskolan (anpassad grundskola fr o m förste juli 2023) på en högre nivå

Andelen har successivt ökat från en genomsnittlig andel på 1,0 % till en andel i bokslut 2022 som uppgick till 1,3 %. Detta innebär att kostnaderna för grundsärskola tar en allt större andel av kommunbidraget. De budgeterade kostnaderna, förutom uppräknings med pris och lön ökade med 8 Mkr mellan budget 2022 och budget 2023.

Extra ersättningar och statsbidrag som försvunnit har skapat ekonomisk obalans

Under åren 2020-2022 har staten ersatt för ökade sjuklönekostnader med anledning av coronapandemin. Detta har inneburit en förstärkning av grundskoleförvaltningens ekonomi i form av ökade intäkter med 58 miljoner kr 2020, 32 miljoner kr 2021 samt 30 miljoner kronor 2022. Förvaltningen har tagit in vikarier i samband med sjukdom men kostnadsökningen har inte motsvarat storleksordningen på intäkterna. Förvaltningen ser att det 2023 finns en obalans då dessa intäkter inte finns under 2023.

Det statliga stödet till skolväsendet förstärktes tillfälligt med den så kallade skolmiljarden 2021 med 19 Mkr och 2022 med 31 Mkr. Syftet med tillskottet var att bidra till att kommunerna, trots den pågående pandemin, skulle säkerställa att alla barn och elever fick den utbildning de har rätt till. Dessa medel innebar en förstärkning och även detta har skapat en obalans hos grundskolenämnden under 2023.

Från hösten 2021 tillkom ett statsbidrag för bättre arbetsmiljö och arbetsvillkor för lärare i socioekonomiskt utsatta områden. Statsbidraget är i storleksordningen 60 miljoner kronor per bidragsår. Inför varje bidragsår görs en ny fördelning, vilket kan få till följd att Malmö stads tilldelning uteblir helt eller så kan färre eller fler skolenheter få tilldelning.

Kortsiktiga och kravspecifika statliga stöd ger begränsad effekt och skapar osäkerhet kring framtida finansiering. Nämnden kan därför inte nog understryka hur viktigt det är med långsiktiga statliga sektorsbidrag istället för tillfälliga stödinsatser.

Statliga krav och utökad lovskola

Staten har infört obligatorisk förskoleklass, krav på lovskola samt infört obligatorisk praktisk arbetslivsorientering (prao). De generella statsbidragen som var avsedda för att kompensera för dessa verksamheter har aldrig täckt de verkliga kostnaderna.

Utökningen av lovskolan kräver allt större ekonomiska resurser.

Finansiering av driftkonsekvenser

Lokalkostnader utgör en betydande del av grundskolenämndens kostnader. Rena hyreskostnader för den egna verksamheten utgör 844 miljoner kronor i grundskolenämndens budget för 2023.

Lokalkostnaderna har ökat senaste åren primärt till följd av en kraftig utbyggnad av grundskoleplatser för att möta den ökning av elever som skett under samma period, men även för att åtgärder har behövt vidtas för att höja standarden i befintliga lokaler. Lokalkostnadsökningen har dock hållits nere till följd av att många skolor har förtätat med fler elever. Lokalkostnaderna per elev har ökat med 11 % mellan åren 2018 och 2021.

Kostnad för lokaler i kommunal grundskola åk 1-9. kr/elev	2018	2019	2020	2021
Malmö	21 605	22 487	23 516	23 973

Från och med 1 januari 2024 införs en ny internhyresmodell som innebär att hyran för lokaler som ägs av Malmö stad ska spegla den faktiska kostnaden som staden har för lokalerna. Konsekvenserna av denna nya modell är att det tydligare kommer synliggöras vilka kostnader staden i realiteten har för sina lokaler. Eftersom ersättningen till grundskolenämnden för lokalkostnaderna kommer förändras i motsvarande storleksordning kommer påverkan på skolverksamheten bli försumbar. Dock så kommer viss påverkan ske då grundskolenämnden ska ersätta fristående huvudmän med kommunens genomsnittliga hyreskostnad.

Det finns i skrivande stund ingen uppskattning kring hur hyreskostnaderna kommer ändras i och med förändringar i internhyresmodellen. Av denna anledning är alla nedanstående prognosticerade hyreskostnader presenterade utifrån nuvarande internhyresmodell och i icke indexerade hyror, det vill säga att prognosticerade hyreskostnader inte tar hänsyn till framtida inflation och uppskrivningar.

Behovet av att tillskapa nya skolplatser nära hemmet i geografiskt avgränsade områden med ett ökat platsbehov, innebär att grundskolenämnden behöver bära ökade hyreskostnader för fler skolplatser, samtidigt som nämnden får mindre pengar genom demografiersättningen.

Kommande års planering av ett tillskott av platser inom grundsärskola för att möta upp den höga belägningsgrad som idag finns inom grundskoleverksamheterna kommer innebära en fördyring. Detta eftersom elever i grundsärskola kräver större lokalytor vilket innebär att hyreskostnaden per elev blir större för denna elevgrupp. Detta innebär därmed en relativt stor ökning av hyreskostnaden för grundskolenämnden även om det rör ett begränsat antal elevplatser.

Även annan högspecialiserad verksamhet har högre lokalkostnader än ordinarie grundskoleverksamhet då de i regel kräver större ytor per elev.

Med den planerade utbyggnaden kommer hyreskostnaderna att öka under planeringsperioden. Tabellen nedan visar den beräknade ökningen av hyreskostnaden per år från 2024 till 2028.

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2024-2028
							ökning
Hyresökning (tkr)		31 250	17 850	8 350	500	5 000	62 950
Hyra (tkr)	844 000	875 250	893 100	901 450	901 950	906 950	7,5 %
Ökning mot föregående år %		3,7 %	2,0 %	0,9 %	0,1 %	0,6 %	
Elever	35 573	35 822	35 839	35 738	35 662	35 514	-0,2 %
		0,7 %	0,0 %	-0,3 %	-0,2 %	-0,4 %	
Hyra kr/elev	23 726	24 434	24 920	25 224	25 292	25 538	7,6 %

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2024-2028
Ökning mot föregående år %		3,0 %	2,0 %	1,2 %	0,3 %	1,0 %	

Kommentar: I tabellen förutsätts att 85 % av individerna 6 - 15 år går i Malmös kommunala skolor. Prognoserna utgår från befintlig modell för internhyressättning, vilken kan komma att justeras utifrån stadens arbete med att ta fram principer för lokalförsörjning.

Utifrån den befintliga modellen för interhyressättning beräknas kostnaderna för hyror öka med 7,5 % under åren 2024 till 2028. Demografikompensationen till grundskoleförvaltningen baseras på ökningen av antalet elever. Antalet elever prognostiseras att minska med 0,2 % under samma period vilket innebär att demografikompensationen minskar samtidigt som hyreskostnaderna ökar. Hyreskostnaden per elev beräknas öka med 7,6 %.

Utöver hyreskostnaden för kommunala skolor ersätter grundskoleförvaltningen de fristående huvudmännen med kommunens genomsnittliga hyreskostnad. Hyreskostnadsersättningen till fristående huvudmän budgeterades till cirka 190 Mkr för 2023. Denna hyreskostnadsersättning kommer att öka i samma takt som hyreskostnaden för de kommunala skolorna.

Grundskolenämnden får hyreskompensation för nya skolplatser. Det är viktigt att denna kompensation finns kvar även framledes.

Riktade statsbidrag och övriga bidrag

Benämning/ ändamål	Ansvarig myndighet/ bidragsgivare	Prognos 2023 (tkr)	Prognos 2024 (tkr)
Riktade statsbidrag			
Bidrag till sysselsättning/yrkesintroduktion	Arbetsförmedlingen	10 000	13 000
Momsbidrag		46 375	44 000
Sjuklön	Försäkringskassan	1 500	2 300
Skapande skola samt litteraturbidrag	Kulturrådet	6 300	6 300
Asylsökande barn i förskola/skola	Migrationsverket	5 240	4 700
Flyktingar schablonersättning	Migrationsverket	5 664	5 638
Fortbildning i specialpedagogik	Skolverket	2 800	3 000
Fortbildning i SvA och Sfi	Skolverket	500	500
Icke folkbokförda barn	Skolverket	600	600
Inköp av vissa läromedel	Skolverket	18 900	18 900
Karriärtjänster	Skolverket	41 000	41 000
Fortb förskollärare förskoleklass	Skolverket	900	900
Personal först inom elevhälsa och special pedagogik	Skolverket	639	639
Kompetensutveck. spec ped.	Skolverket	200	200
Likvärdig skola	Skolverket	246 594	250 000
Samverkan Bästa skola	Skolverket	75	0
Arbetsmiljö lärare socioekonomiskt utsatta omr	Skolverket	62 000	62 000
Läroassistenter	Skolverket	12 200	10 000
Läraryftet	Skolverket	1 100	1 100
Lärlönelyftet	Skolverket	48 000	48 000
Läsllyftet	Skolverket	75	75
Läxhjälp	Skolverket	7 000	7 000
Maxtaxa förskola/fritidshem	Skolverket	29 919	30 000
OB-omsorg	Skolverket	153	153
Papperslösa	Skolverket	2 000	2 000
Statsbidrag för lovskola	Skolverket	5 100	5 100
Sjukhuskolor samt insatser skolor	Specialpedagogiska skolmyndigheten	5 337	5 337
Övriga bidrag			
Donationsmedel	Diverse donationsfonder	2 300	2 300
Verksamhetsförlagd utbildning/partnerskolor	Universitet/Högskolor	2 300	2 300
Diverse bidrag	Diverse företag	300	300

SUMMA BIDRAG	565 071	567 342
---------------------	----------------	----------------

Grundskoleförvaltningen prognostiserar med att bidragsdelen kommer att uppgå till 567 Mkr 2024, vilket motsvarar prognostiserade bidrag för 2023. Jämfört med 2022 är detta en minskning med 21 Mkr, vilket till stor del förklaras av utebliven ersättning för sjuklönekostnader. Sjuklöneintäkterna uppgick till 58 Mkr 2020, 31,9 Mkr 2021 och 30,6 Mkr 2022.

Jämfört med 2022 (30,8 Mkr) och 2021 (18,9 Mkr) har grundskoleförvaltningen även tappat statsbidrag som erhållits via kommunbidrag utifrån den så kallade skolmiljarden.

Från och med höstterminen 2021 finns statsbidraget för Bättre arbetsmiljö och arbetsvillkor för lärare i socioekonomiskt utsatta områden. Vartannat år gör Skolverket en ny prövning av vilka skolenheter och huvudmän som har särskilda socioekonomiska och sociogeografiska förutsättningar. Statsbidraget lämnas för ett bidragsår i sänder och betalas ut efter rekvisition två gånger per bidragsår. Inför höstterminen 2024 kommer nytt beslut att tas av vilka skolor som ska få del av statsbidraget 2024/2025 samt 2025/2026. I sammanställning ovan har vi antagit att vi kommer att tilldelas statsbidrag i samma storleksordning som vid tidigare bidragsår, men det finns ingen garanti för detta. Detta innebär att det blir svårplanerat och konsekvensen blir att det är svårt att göra långsiktiga personalförstärkningar på de skolor som tilldelats statsbidraget. I samband med tillfälliga ekonomiska förstärkningar skapas möjligheter för utökning av personal som sedan kan vara svårt att avstå ifrån då de ekonomiska förutsättningarna förändras, med andra ord kan sådana satsningar vara kostnadsdrivande på sikt.

Från och med 2023 finns ett nytt statsbidrag att söka för inköp av vissa läromedel.

Grundskoleförvaltningens ram att söka uppgår för 2023 till 18,9 Mkr. Statsbidraget söks under hösten, så ännu oklart om vi kommer att kunna få ta del av detta statsbidrag. Det är ett omfattande regelverk för att kunna söka. Bland annat måste förvaltningens budget för sådana läromedel som omfattas vara på samma nivå som förvaltningen köpt för under åren 2020 till 2022. I tabellen ovan har antagits att vi ska kunna erhålla dessa, men osäkerhet föreligger fortfarande då omfattande beräkningar pågår.

Från och med 2023 finns ett nytt statsbidrag för förstärkning av speciallärare. Statsbidraget består av två delar, en del för generell personalförstärkning av speciallärare och en del för personalförstärkning av speciallärare i särskilda undervisningsgrupper. Det finns möjlighet att söka bidrag för ny personalförstärkning som genomförs under bidragsåret, det vill säga för ökningen i årsarbetskrafter jämfört med föregående år. Förstärkningen avser en anställning eller ett uppdrag som varar minst sex månader på heltid eller deltid. För att bli berättigad ska huvudmannen ha bedrivit verksamhet under året som föregår bidragsåret och därutöver ska huvudmannen öka antalet årsarbetskrafter jämfört med det föregående året. Grundskoleförvaltningen undersöker möjligheterna att kunna söka.

Begäran om investeringsram

Investeringsram

Begäran om investeringsram 2024 samt plan för 2025-2029 (belopp i tkr)

	Begäran	Plan				
Investeringstyp	2024	2025	2026	2027	2028	2029
	58 500	58 500	58 500	58 500	58 500	58 500
Summa investeringsram	58 500	58 500	58 500	58 500	58 500	58 500